

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΙΚΑ

Ο Ιωάννης Μεταξάς έδωσε ιδιαίτερη προσοχή και ενίσχυσε με κεφάλαια τον τομέα της κοινωνικής πρόνοιας ήδη από το καλοκαίρι του 1936. Οι απεργίες των εργατών που είχαν προηγηθεί και συνεχίζονταν, πολλές φορές με δίκαια αιτήματα, αφαιρούσαν ώρες εργασίας και αποτελούσαν ανασταλτικό παράγοντα στην πρόοδο του τόπου και στην ασφάλεια των πολιτών του εν όψει του επερχόμενου πολέμου. Η προστασία των εργατών από τα ατυχήματα, η θέσπιση ωραρίου εργασίας, η Κυριακή αργία, η απαγόρευση της παιδικής εργασίας, η ασφάλιση του εργαζομένου, η υγιεινή διαβίωση του στο χώρο εργασίας, η ενίσχυση των αδυνάτων οικονομικά και κοινωνικά, έπρεπε να εφαρμοστεί αμέσως. Δόθηκαν ατομικά βιβλιάρια υγείας για τους εργάτες και οργανώθηκαν ιατρεία σε όλη την επικράτεια για δωρεάν παρακολούθηση της υγείας των εγκύων γυναικών. Έγιναν επιθεωρήσεις στους τόπους εργασίας, για την σωστή εφαρμογή των μέτρων. Οργανώθηκαν συσσίτια για τα παιδιά και οικοδομήθηκαν κατοικίες για τη στέγαση των προσφύγων.

Με Υπουργό Κοινωνικής Πρόνοιας τον Αλέξανδρο Κορυζή, που τον Ιανουάριο του 1941 έγινε Πρωθυπουργός διαδεχόμενος τον θανόντα Ι. Μεταξά, Υπουργό Οικονομικών τον Π. Ρεδιάδη, Υφυπουργό Εργασίας τον Αριστείδη Δημητράτο και Γενικό Γραμματέα τον Νικόλαο Φωκά, προχώρησε στην εφαρμογή του νόμου για την δημιουργία του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ΙΚΑ, καταθέτοντας τα ανάλογα κεφάλαια ώστε να λειτουργήσει το ταχύτερο.

Μέτρα για την κοινωνική ασφάλιση είχαν αρχίσει να λαμβάνονται στην Ελλάδα από την εποχή του Δημητρίου Γούναρη το 1922, όταν ψηφίστηκε ο νόμος 2868/1922 «Περί υποχρεωτικής ασφαλίσεως εργατών και ιδιωτικών υπαλλήλων» που έθετε τους όρους για την λειτουργία των πρώτων 40-45 ασφαλιστικών ταμείων. Το 1926 ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος, ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας της Οικουμενικής Κυβέρνησης, μαζί με τον Ανδρέα Ζάκα, Χρήστο Αγαλλόπουλο και Αλέξανδρο Σβώλο άρχισαν να σκέπτονται την ίδρυση ενός δημόσιου ασφαλιστικού οργανισμού. Το πρώτο Νομοσχέδιο για τις κοινωνικές ασφαλίσεις ψηφίστηκε επί κυβερνήσεως Βενιζέλου με Υπουργό τον Σταύρο Κωστόπουλο. Ο Νόμος 5733/1932 που καθόριζε να εφαρμοστεί μετά πέντε μήνες δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Με την άνοδο του Λαϊκού κόμματος στην εξουσία εκδόθηκε το ΒΔ. 22/23/7/1933, που ανέστειλε την εφαρμογή του και κυρώθηκε με σχετικό νόμο 5777/18-19/9/1933, στη συνέχεια ο νόμος αυτός καταργήθηκε με το άρθρο 68 παρ.1 του νόμου 6298/1934, που πρόσθετε κάποιες τροποποιήσεις στον προηγούμενο νόμο και αναγνώριζε ως πρώτο Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου τον Παναγιώτη Κανελλόπουλο. Η πολιτική κατάσταση που ακολούθησε καθυστέρησε την εφαρμογή και αυτού του νόμου. Ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος παραιτήθηκε και γενικός διευθυντής έγινε ο Χρήστος Αγαλλόπουλος που είχε λάβει μέρος στην μελέτη και των δύο νομοσχεδίων. Όμως και ο Χ. Αγαλλόπουλος παραιτήθηκε επίσης επί κυβερνήσεως Τσαλδάρη.

Όταν την άνοιξη του 1936 ο Ιωάννης Μεταξάς, ως Αντιπρόεδρος στην Κυβέρνηση Δεμερτζή και Υπουργός των Στρατιωτικών, ανέλαβε την Πρωθυπουργία, με 240 ψήφους από το Κοινοβούλιο, άρχισε την ανασυγκρότηση του κράτους. Τα μέτρα υπέρ των εργατών άρχισαν να εφαρμόζονται αμέσως πριν την πολιτική μεταβολή της 4^{ης} Αυγούστου 1936. Όρισε Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων τον Σ. Κορώνη και Γενικό Διευθυντή των Κοινωνικών Ασφαλίσεων τον Χρ. Αγαλλόπουλο. Την 14 Δεκεμβρίου του 1936 ο Μεταξάς σε ομιλία του προς το Δ. Σ. του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων κήρυξε την έναρξη των εργασιών του Δ.Σ. (Λόγοι τόμος Α, σελίς 14.12.1936).

Την 1.3.1937, ο Ι. Μεταξάς σε δηλώσεις του ανακοινώνει ότι αρχίζει η λειτουργία του θεσμού του ΙΚΑ (Λόγος τόμος Α' σελίς 170-172).

Έτσι εφαρμόστηκε το δωρο, η Κυριακάτικη αργία, που επεβλήθη σε 80 πόλεις και χωριά, οι 15 ημέρες ετήσιας υποχρεωτικής άδειας. Θεσμοθετήθηκε η αργία της Κυριακής και για τους δημοσιογράφους. Υπογράφηκαν 237 συλλογικές συμβάσεις μέχρι το 1938. Απαγορεύθηκε η χρησιμοποίηση ανηλίκων σε εργασίες. Θεσμοθετήθηκε και οργανώθηκε η νοσηλεία όλων των εργαζομένων. Ιδρύθηκε η «Εργατική Εστία» με στόχο να προσφέρει ψυχαγωγία, μαθήματα γραφής και ανάγνωσης, εκδρομές, θεατρικές παραστάσεις. Ιδρύθηκε Σχολή Κοινωνικής Πρόνοιας Δημιουργήθηκαν ιατρεία για την παρακολούθηση των εγκύων. Καταπολεμήθηκε η ελονοσία με την δημιουργία 42 ιατρείων, τα τραχώματα με 51 ιατρεία σε όλη τη χώρα. Νοσηλεύτηκαν 7124 παιδιά Οργανώθηκαν συσσίτια μαθητικά για 50.000 παιδιά. και το 1937 απεφασίσθη τα συσσίτια να αποβούν παιδαγωγικός και εκπαιδευτικός θεσμός. Επίσης οργανώθηκαν συσσίτια απόρων ανέργων σε 48 πόλεις της Ελλάδος. Ιδρύθηκε Σχολή Νοσοκόμων. Οργανώθηκε «Εκθεση Υγιεινής στο Ζάππειο 1938».

Βάσιν της πρόδου, της χαράς, της ευτυχίας και της γενικής αναδημιουργίας της Ελλάδος αποτελεί η υγεία και η ευρωστία των πολιτών της...(Λόγος 1.2.37)